

Premijera 'Kaktus bajke' u Gradskom kazalištu lutaka Split: Priče za male ježeve, djecu i sve koji su dovoljno maštoviti

 slobodnadalmacija.hr/kultura/kazaliste/premijera-kaktus-bajke-u-gradskom-kazalistu-lutaka-split-price-za-male-jezeve-djecu-i-sve-koji-su-dovoljno-mastoviti-1245050

30. studenoga 2022.

U srijedu, 30. studenoga, u 19 sati, u Gradskom kazalištu lutaka Split premijerno će biti izvedena predstava “Kaktus bajka”, po tekstu **Ivane Đule** i **Milice Sankauz**, nastalom prema motivima istoimene zbirke bajki poznate hrvatske spisateljice **Sunčane Škrinjarić**.

Predstavu je režirala **Renata Carola Gatica**, jedna od najnagrađivanijih redateljica proteklih godina, koju je publika splitskoga GKL-a upoznala kroz predstave “Stonoga Goga”, “Som na cilome svitu”, te pričaonice “Ružno pače” i “Tri prašćića”.

”Kaktus bajke” Sunčane Škrinjarić zbirka je neobičnih modernih bajki za djecu. Iako nastala prije više od pedeset godina, zbirka zrcali i živote današnje djece, njezine su “maštarije” i dalje jednako maštovite, jednako duhovite i jednako mlade.

Autorica je kroz svoje priče za najmlađe ispisala moderne bajke u kojima se isprepleće stvarno i moguće s fantastičnim i nemogućim. Na tom maštovitom nasljeđu nastaje i dramska “Kaktus bajka”. Ona preuzima motive iz naslovne i središnje priče zbirke, najavljuju iz GKL-a.

Bodljikavo i mekano

U njoj se pojavljuju poznati likovi, poput Kaktus-cara, Čarobnjaka, malih ježeve, ali i neki novi koje će gledatelji tek upoznati. “Kaktus bajka” otvara pitanja što se sve može dogoditi kada se suprotstave bodljikavo i mekano, i mogu li i bodlje možda kriti cvijet. Kaktus bajke su zamišljene kao priče za male ježeve, a predstava je priča za djecu i sve ostale koji su dovoljno maštoviti da puste da ih ova priča bocne.

– Poznato je da su kaktus bajke prave poslastice za ježeve, iako još nitko nije dokučio u čemu je razlika između njih i običnih bajki. O tome učenjaci još raspravljaju, pa će u dogledno vrijeme biti objavljeni rezultati njihovih istraživanja. Načelno se ipak slažu u tome da je bajka kraća priča, u kojoj se pripovijeda obično o samo jednom događaju s malim brojem likova. Tvrde da takva priča mora biti fantastična, da likovi, stvari i pojave koji se u njoj pojave nisu stvarni.

No ježevi, kaktusi, olovke, čičak, oblaci, trnje i cvijet veoma su stvarni i svi smo ih u svom životu vidjeli mnogo puta. Isto je tako normalno da kaktus ima bodlje, da su one oštre i zašiljene i da bodu. Ništa misteriozno nema ni u tome da oblak ponekad zaplače i na zemlju padne kiša. Cvijet može izgledati fantastično, ali sasvim je uobičajeno da s

vremena na vrijeme, kad osjeti potrebu za time, procvjeta i pokaže se svijetu u svojoj ljepoti. Pa ipak, kada se sve to sabere zajedno, nastane bajka. “Kaktus bajka”. Naoštrite svoju pažnju i pridružite se učenjacima u istraživanju tog fenomena. Ako ste dovoljno oštri, možda se tajna kaktus bajki kod vas rascvjeta mnogo prije nego budu objavljeni njihovi rezultati – pozivaju iz GKL-a.

Gradsko kazalište lutaka Split

Ivana Đula i Milica Sinkauz

KAKTUS BAJKA

Prema motivima „Kaktus bajki” Sunčane Škrinjarić

Redateljica: Renata Carola Gatica

Premijera: 30. studenoga 2022.

Spoj glume i animacije

Redateljicu Renatu Carolu Gaticu, rodom Argentinku, koja već niz godina djeluje u Hrvatskoj, zapitali smo kakav je redateljski postupak primijenila za ovu predstavu.

– Donijela sam na scenu malu obitelj ježeva, oca i dva ježića, koji se igraju i pričaju priče prije spavanja. Unijela sam u predstavu mnogo vlastitih emocija jer sam ove godine ostala bez oca, koji se tako igrao s nama dok smo bili djeca. Te male zabave i maštarije prije spavanja nisu dugo trajale – možda pola sata, upravo koliko traje i naša “Kaktus bajka”, ali bile su ključne za naš odgoj. Otac jež i djeca ježići za svoj večernji ritual improviziraju igru i priču koristeći predmete koje nalaze u sobi – plišance, olovke i ostalo. Oživljavaju ih. Stoga je naša predstava spoj glume i animacije, u čemu je splitski ansambl iznimno spretnan. Predstava je, naravno, namijenjena i roditeljima – poručuje im da budu maštoviti. Nije dovoljno da roditelj bude pripovjedač ili da samo pročita priču za laku noć. Bolje je ako djecu aktivno uključi, pomogne im da razvijaju slobodu i kreativnost. A ta iskustva iz najranije dobi definirat će dijete za čitav život – kaže Renata Carola Gatica.

Ona napominje kako su je oduševile bajke Sunčane Škrinjarić jer su jednostavne, “mekane”, jasne i tim pogodnije za umjetničku nadogradnju. Ciljana publika su najmlađa djeca, od tri do pet godina, a kako redateljica tvrdi, predstave za tu dobnu skupinu

najrjeđe se postavljaju. “Kaktus bajka” i scenografski je jednostavna pa je prikladna za gostovanja u raznim prostorima.

Lutke, kostime i scenu kreirala je **Alena Pavlović**, glazbu potpisuju **Ivana Đula** i **Luka Vrbanić**, a glume **Ivan Medić**, **Justina Vojaković Fingler** i **Stipe Gugić**.

Inače, djela Sunčane Škrinjarić (1931. – 2004.) prevedena su na litavski, mađarski, slovenski i druge jezike. Bila je nominirana za najprestižniju svjetsku nagradu za književnost za djecu i mlade “Hans Christian Andersen”, poznatu i kao “Mali Nobel”. Diplomirala je na Pedagoškoj akademiji u Zagrebu 1966. Radila je u Dječjem i Obrazovnom programu Radio Zagreba, a poslije djelovala kao slobodna umjetnica. Također, bavila se glumom i novinarstvom.

Autorica je petnaestak knjiga za mlade, od kojih su mnoge nagrađene najvišim književnim nagradama, te poezije i proze za odrasle. Napisala je scenarij za prvi hrvatski cjelovečernji crtani film “Čudesna šuma” (1989.). Knjigom “Kaktus bajke” 1970. godine unijela je novost u hrvatsku dječju književnost: razgrađujući klasičnu bajku, od njezinih elemenata i isječaka iz suvremenoga života stvara novu zbilju. Njezina je proza za djecu bez didaktičkih tendencija ili nametljivosti. Svojedobno je živjela i u Splitu, baka joj je bila književnica i novinarka **Zofka Kveder**, a kći joj je književnica **Sanja Pilić**.